

УДК 378:37.011.3:316.61

ORCID: 0000-0001-7950-9958

ORCID: 0000-0003-0415-9927

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**Анотація**

У статті розглядаються шляхи вирішення проблеми естетичного виховання учнів старшої школи, що забезпечує розвиток творчо активної особистості, здатної повноцінно сприймати прекрасне, гармонійне, досконале в навколишньому середовищі. Тому сучасна школа спрямовує всі свої зусилля на те, щоб забезпечити належним чином процес естетичного виховання учнів, створює педагогічні умови, які сприяють підвищенню рівня естетичної вихованості учнів. Висвітлено основні характеристики естетичного виховання учнів старших класів. Одним з таких шляхів автори вважають застосування виховного потенціалу позакласної роботи з метою розкриття учням системи універсальності світу, розширення кругозору та світосприйняття. Обґрунтовано застосування позакласної роботи, яка дозволяє максимально реалізувати практичну мету естетичного виховання й навчання. Представлено практичну ілюстрацію масової форми позакласної роботи з англійської мови на старшому етапі навчання в ЗНЗ та акцентовано увагу на тому, що зміни в навчальному процесі ставлять нові вимоги до діяльності вчителя, яка орієнтована на учня як культуротворчої особистості. Для того, щоб естетичне виховання проходило плідно особливості позакласної роботи побудовані на основі врахування вікових та психологічних особливостей учнів старшої школи.

Ключові слова: естетичне виховання, позакласна робота, масова форма, вихованість, учні старшої школи.

Постановка проблеми та актуальність дослідження.

У сучасних умовах розвитку суспільства, коли загострюються суспільні суперечності, змінюються загальнолюдські цінності та життєві ідеали, особливого значення набувають питання естетичного виховання учнів. Проблема естетичного виховання є дуже важливою і актуальною для сьогодення, адже естетичне виховання забезпечує розвиток творчо активної особистості, здатної повноцінно сприймати прекрасне, гармонійне, досконале в навколишньому середовищі. Саме тому сучасна школа спрямовує всі свої зусилля на те, щоб забезпечити належним чином процес естетичного виховання учнів, створює педагогічні умови, які сприяють підвищенню рівня естетичної вихованості учнів.

Для сприятливого розвитку естетичного виховання учнів у виховній роботі загальноосвітніх шкіл учителі широко застосовують виховний потенціал позакласної роботи з метою розкриття учням системи універсальності світу, розширення кругозору та світосприйняття.

Аналіз публікацій.

Проблема естетичного виховання в естетико-педагогічному аспекті широко репрезентована у спадщині видатних українських педагогів та діячів освіти (Е. Водовозової, П. Каптерева, С. Лисенкової, С. Русової, Е. Михеєвої, К. Ушинського).

Психологічні основи естетичного виховання розкрили Б. Ананьєв, Л. Божович, Л. Виготський, І. Кон, Б. Теплов та ін. За останні роки опубліковано багато праць, в яких вирішуються питання значення творчості та пізнавальної діяльності в естетичному вихованні старшокласників; розкриваються механізми творчості; закономірності взаємозв'язку творчої діяльності; сформульовані основні принципи формування творчої особистості (Ф. Говорун, Б. Коротяєв, В. Левін, В. Моляко, Ю. Петров, П. Підкасистий, Я. Пономарьов, В. Романець, В. Цапок).

Значний внесок у розв'язання проблеми розвитку естетичної культури зробили зарубіжні і вітчизняні вчені М. Аріарський, І. Аве, Г. Арґен, Н. Бессем, Ж. Босх, М. Вільсон, Д. Генкін, Г. Єскіна, Г. Загадарчук, В. Кірсанов,

О. Миرونюк, І. Петрова, Ф. Соломонік, які розглядають процес естетичного виховання як цілеспрямоване формування якостей всебічно розвиненої особистості, що дає можливість їй сприймати природні та соціальні реалії, діяти та творити відповідно до загальнолюдських ідеалів гармонії та краси.

Отже, усе викладене вище засвідчує, що сьогодні у педагогічній науці поки що недостатньо розроблене питання цілісного бачення проблеми естетичного виховання учнів старшої школи засобами позакласної роботи. У той же час спостерігається відсутність досліджень, присвячених естетичному вихованню засобами позакласної роботи як одному з продуктивних засобів, яка стимулює учнів до поглибленого вивчення мови, з використанням резервів кожної особистості окремо і всього колективу гуртка, проблемної групи, клубу, що й зумовлює актуальність цієї статті.

Тому **метою статті** є розкриття виховних можливостей позакласної роботи з англійської мови в естетичному вихованні учнів старшої школи. Поставлена мета реалізується через низку **завдань**: проаналізувати естетичне виховання; вивчити психологічні особливості дітей старшого шкільного віку та врахувати їх при визначенні вимог до вправ щодо естетичного виховання засобами позакласної роботи з англійської мови; розробити методiku естетичного виховання учнів старшого шкільного віку засобами позакласної роботи.

Основний **метод дослідження** – критичний аналіз та узагальнення теоретичних джерел, а також власного доробку естетичного виховання учнів старшого шкільного віку засобами позакласної роботи.

Огляд сучасних досліджень з проблеми. У процесі становлення особистості з найдавніших часів естетичне виховання мало особливе значення. Здатність відчувати, сприймати, розуміти, усвідомлювати і творити прекрасне – це ті специфічні прояви духовного життя людини, що свідчать про її внутрішнє багатство. Естетичне ставлення людини до світу формується і розвивається протягом всього її життя. Разом з тим не всі періоди в житті рівноцінні для естетичного розвитку. Багато письменників, педагогів, діячів культури (К.Д. Ушинський, В.О. Сухомлинський, С. Русова, Б. Неменський та інші) констатують особливе

значення щодо старшого шкільного віку. Особливості дітей цього віку найбільше сприяють формуванню в них естетичної культури. Новітні дослідження доводять, що прогалини в естетичному розвитку старшого школяра найчастіше виявляються не виправними навіть при систематичній роботі (Зязюн, 1998).

Навчити бачити прекрасне навколо себе, у навколишній дійсності покликана система естетичного виховання. Щоб ця система впливала на дитину найбільш ефективно і досягла поставленої мети, Б.М. Неменський виділив таку її особливість: «Система естетичного виховання мусить бути, передусім єдиною, об'єднуючою всі речі, всі позакласні заняття, все громадське життя школяра, де кожен предмет, кожен вид заняття має власне, чітке завдання у справі формування естетичної культури та особистості школяра» (Неменський, 2012; Стеценко, 1981).

Позакласна робота поглиблює соціокультурні знання учнів за рахунок охоплення великого кола проблем і питань, що виходять за межі шкільної програми та не розглядаються на уроці. Учні, які не змогли з різних причин реалізувати себе на уроці, мають можливість розкрити свої приховані здібності під час позакласної роботи, адже саме тут створюється атмосфера довіри, взаєморозуміння, співробітництва, взаємодопомоги. Масова форма роботи є домінуючим у позакласній роботі діяльністю молодших школярів з іноземної мови завдяки її пізнавальному, практичному і виховному значенню (Калініна, 2016).

Отже, проведення масових заходів у змістовній та цікавій формі створює сприятливі умови для повноцінного, насиченого дозвілля, розвитку лінгвістичної та соціокультурної компетенції, формування особистісних якостей учнів. Виховну цінність масових заходів важко переоцінити, вони дозволяють не тільки розширити загальний і лінгвістичний кругозір, але і сприяють формуванню таких важливих якостей, як патріотизм, повагу до іншої культури, почуття гордості за свою культуру.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Позакласна робота з англійської мови здійснюється за допомогою різних, емоційно-яскравих, нетрадиційних методів і прийомів навчання й виховання, які підвищують мотивацію навчан-

ня та служать розвитку багатьох здібностей: уміння декламувати вірші, інсценувати літературні твори, співати іноземною мовою та широко знайомитися з традиціями, звичаями і культурною спадщиною англомовних країн. Така робота сприяє більш поглибленому вивченню соціокультурних явищ, їх аналізу, а також вчить студентів узагальнювати, виділяти головне у своїй та іншомовній культурі.

Масова форма позакласної роботи з англійської мови на старшому етапі навчання загальноосвітньої школи має надати можливість учням продемонструвати свої вміння та навички володіти іноземною мовою, набуті під час навчання у середній школі. Для цього доцільно залучити до масових заходів якомога більшу кількість старшокласників.

Прикладом масової форми позакласної роботи на старшому етапі навчання в ЗНЗ може бути гра **“BRAIN RING: English-speaking countries”**.

Мета заходу – розвинути загальний світогляд учнів та виховати патріотизм, повагу до культури, побуту та традицій іншого народу.

ХІД ПРОВЕДЕННЯ

Звучить музика. Учасники та гості заходять до залу. Ведучі вітають гостей.

Event host 1: Dear guests, teachers of our school, members of our English-speaking club, and participants of ‘Brain Ring’ and lovers of English. We are very glad to see your sun-shining faces at our school party.

Event host 2: First you'll listen to reports of senior pupils about English-speaking countries. Then you are welcome to take an active part in competitions and quizzes. You are welcome to show your abilities and knowledge of English. Besides, you'll have a good time listening to pop-music and interesting stories about your favourite groups and singers. So, compete you all!

Частина 1.

Учні по черзі біля карти повідомляють коротку інформацію Великобританію, Уелс, Шотландію, США, Канаду, Нову Зеландію. У кожного виступаючого є свій дисплей, підготовлений раніше. У шотландців – це малюнки озера Нессі, у англійців – Stonehenge, у американців – фотографії Голівуду, ірландців презентує демонструю свої національні емб-

леми, зеландці демонструють фотографії найкрасивіших садів Нової Зеландії.

Pupil 1: Scotland is a country of great variety with its own unique character and strong traditions. It is a very beautiful country famous for the diversity of its landscapes. Scottish lakes, called “lochs”, are surrounded by picturesque hills and mountains. The most famous of the Scottish lochs is Loch Ness, because of the mystery of its monster. It is not the largest lake in Britain, but it is 35 km long. The water of the lake is dark and always very cold.

The chronicler of the 6th century was the first to report about a strange creature that was 30 yards long, with two humps in its back, the head of a snake, a giraffe-like neck and two very short front legs. People called the water monster Nessie. The articles about it appeared in the news from time to time.

In 1934 the first book about the Loch Ness monster was published. Scientists also got interested in discovering the truth, in 1987 they crossed the lake using sonar equipment but didn't find Nessie. Nevertheless they did not deny the fact that there was a large moving object in the lake.

The Loch Ness monster is a real attraction for people from all parts of Britain and from many other countries. A museum was opened in Scotland several years ago. It has more than 4000 written reports and drawings of Nessie made by the people who “had seen” it.

Pupil 2: It is a small country but there is no other part of the British Isles where national spirit is stronger, national pride more intense or national traditions more cherished than in Wales.

The 800-year-old National Eisteddfod, an annual festival of Welsh music and poetry has been held early in August since the 12th century. It attracts Welsh people from all over the world. Welsh is the official language of the festival. The program includes male choirs, brass-band concerts, many children's events, drama, arts and crafts.

The most impressive ceremony of the festival is the crowning of the Bard. When the best poet's name is called, he comes forward to the platform. There he is given a purple robe to wear. A crown of golden oak leaves is placed on his head. He is treated with the highest honour and respect for the whole year: he is the king of poets.

Pupil 3: England means different things to different people. To some of them it is “a fortress

built by nature”, to some – “a foggy Albion”. Some people call it “the workshop of the world”, others – “a land of sleepy rural beauty”.

One of the oldest prehistoric monuments and one of the wonders of the world can be found here. It is Stonehenge. The monument consists of two circles of huge stone blocks. Inside them there are two groups of stones in the shape of a horseshoe. There is no written record of their origin and they have always been surrounded by mystery, it is a ritual monument of Druids used for performing mystic rites at dawn on Midsummer Day (24th June). On June 21st, the longest day of the year, the rising sun faces the open part of the horseshoe and shines on the centre stone. The word Stonehenge probably derives from Saxon and means “a place of the hanging stones”. Scientists think that the early inhabitants of Britain were sun-worshippers; they thought of the sun as a god and they built Stonehenge in honour of that god.

There are many theories explaining Stonehenge’s function, ranging from a place of ritual human sacrifice to a very early astronomic observatory. But even today the reason for its existence is mysterious.

Pupil 4: There is an old Irish saying that Ireland must be the cleanest place in the world, because God washes it every day. Ireland is also called the “Emerald Isle” because of its beautiful green fields.

Everybody knows that the national emblem of Ireland is a shamrock. It illustrates the Christian doctrine of the Trinity to the Irish. Inside the shamrock there is a red hand. Why is it here? The legend tells us that 3000 years ago two Viking chiefs went with their men in big boats to Ireland. They decided that the man who would touch the Irish land first would be the king of it. When the boats were quite near the land one of the chiefs cut off his right hand and threw it over to the land. His hand touched the land first and he became the king of Ireland.

Pupil 5: Americans admire their Hollywood, it’s the name of a Los Angeles district which appeared in 1910, and it also stands for American cinematography. It is part of American entertainment industry aimed at amusing, educating and giving the public what it wants. Hollywood helps to create the “American Dream” and to convince people that the American way of life is the ideal one.

One of the greatest events in Hollywood is the annual presentation of Oscar, the legendary figurine which is the highest Award of the American Cinema Academy. This organization was founded in 1927. Its aim was to further the development of cinematography. Every year in February the American press publishes the titles of films that have been chosen for the competition. On the presentation day there is a magnificent show in the Los Angeles Music Center. Awards are given to the best actor, to the best actress, for the best script, for music, etc. Foreign films also participate in the competition. Soviet films war and Peace, Moscow does not believe in tears have been awarded Oscars by the American Cinema Academy. Another tradition is the ceremony of leaving one’s footprints or handprints on the pavement in front of the Chinese Theatre. Some actors consider it too pompous and do not accept the invitation for the ceremony.

Pupil 6: New Zealand is a gardener’s paradise. A visitor’s first impression of this country is one of green. 800 New Zealand gardens open to visitors. Kiwis/ as New Zealanders call themselves/ like to show off their gardens. In this small country the open gardens add a social aspect to a favourite pastime.

Most of the people live on the North Island where it is warmer and drier with golden beaches, thermal areas, ancient Kauri pines and large cities. Pukeiti, located on the west coast of North Island, is a grand expression of Kiwi passion for gardening. It was established in 1952. Here one can hike miles of grassy walkways on an ancient volcanic hill to explore one of the largest collections of rhododendrons in the world.

South Island is a land of more striking climatic contrasts. Climatic diversity with long isolation from other continents has resulted in the evolution of a unique native flora, which Kiwis call “the bush”. Christchurch, a city on the east coast proudly lives up to its title of “garden city”. Each February the Christchurch Floral Festival is celebrated with a garden show. A number of private gardens are open to visitors for the occasion.

Extravagant floral floats are set a drift in the Avon River to delight local; residents and visitors from around the world. A spectacular floral carpe is set up in the gothic Christchurch Cathedral.

Kiwi accepts nature as a partner. If an area is wet, they create a garden of bog primulas. In

many Kiwi gardens, the foliage is more important than the flowers.

New Zealand gardeners are masters of microclimate. They are able to grow a very wide range of plants in small gardens. For them gardening is a way of life.

Event host 2: Thanks a lot to all reporters. I think information is useful and interesting to you.

Частина 2. BRAIN RING

Event host 2: Now, pupils of the 8th form are welcome to take part in 'Brain Ring'.

В ері 'Brain Ring' беруть участь дві команди, які займають свої місця.

Round 1.

Quiz 'Do you know Great Britain?'

Event host 1: Listen to the questions and try to answer them as soon as you can:

1. Where is Great Britain situated?
2. What is the capital of Great Britain?
3. What seas and oceans wash the British Isles?
4. What is the official name of the country?
5. What is the capital of England, Scotland, Wales, Northern Ireland?
6. What main nationalities live in the British Isles?
7. What is the official language of Great Britain?
8. Where are the most famous and the oldest British Universities situated?
9. Who is at the head of the State in Great Britain?
10. What is the name of the present-day British Queen?
11. What is the most famous park in London?
12. What is the main clock in Great Britain?
13. What town was Shakespeare born in?
14. What do English people like to drink many times a day?
15. What is the heart of London?
16. What is the emblem of England?
17. Who do the British people call "the Iron Lady"?
18. What is the national emblem of Scotland?

(The song "Give the World a Chance" by John Lennon is playing)

Round 2. Quiz 'Do you know the USA?'

1. Where is the USA situated?
2. What is the capital of the USA?

3. What is the name of the American President?
4. What are the biggest rivers?
5. What are the major sources of the US immigration?
6. What are the main minorities in the USA?
7. What are three main parts of the country singled out in accordance with its relief?
8. What are the major mountain ranges found in the USA?
9. Why is the capital called Washington?
10. What makes Washington different from any other city in the USA?
11. What are the main tourist attractions in Washington?
12. What are the biggest cities in the USA?
13. What are the criteria according to which the USA may be divided into 6 regions?
14. What makes one region different from another?
15. What is the current population of the USA?
16. What are five lakes that make up the greatest Island basin of fresh water in the world?

(Лунає популярна ковбойська пісня "Home on the Range")

Round 3. Quiz 'Do you know Australia?'

1. What is the official name of the country?
2. Who are the natives of Australia?
3. What is the capital of Australia?
4. What animals are depicted on the Australian coat of arms?
5. Which tree-loving animal lives in Australia?
6. Who discovered Australia?
7. Who is at the head of the country?
8. What is the longest river in Australia?
9. What are the largest deserts in Australia?
10. What city hosted the 2002 Summer Olympic Games?

(Аудиозапис пісні ABBA "I have a dream...")

Round 4. Quiz 'Do you know New Zealand?'

1. Who is at the head of the country?
2. What is the capital of New Zealand?
3. Who are the natives of New Zealand?
4. What is the symbol of New Zealand?
5. Who discovered New Zealand?
6. What is the pride of every New Zealander?

7. Which city in New Zealand is called “garden city”?
8. How do New Zealanders call themselves?
9. What 2 big islands does New Zealand consist of?
10. What fruit is New Zealand the world’s largest producer of?

(Лунає пісня “Because” by John Lennon).

Round 5. Quiz ‘Do you know Canada?’

1. How many provinces are there in Canada?
2. What is the capital of Canada?
3. What is the symbol of Canada?
4. Who are the natives of Canada?
5. What languages do people speak in Canada?
6. What world’s wonder is situated in Canada?
7. In what Canadian city did the Winter Olympic Games take place once?

8. What sport is extremely popular in Canada?
9. Who is at the head of the country?
10. What province is called “the Seat of French Culture”?

(The song “Love Me Tender” by Elvis Presley is playing).

Round 6. A Crossword Competition on the USA

Учасникам пропонується скласти кросворд, який складається з 50 штатів Сполучених Штатів Америки, завданням учасників є знайти всі назви штатів якомога скоріше.

Event host 1: Each team will get a crossword. Please, do it, only quickly. We’ll see who will be the first. The names of all 50 states of the U.S.A. can be found among the letters below. The names sometimes read forward, sometimes backward, sometimes up, down, diagonally. Draw a pencil line around the name of a state when you locate the sequence of letters that spells it.

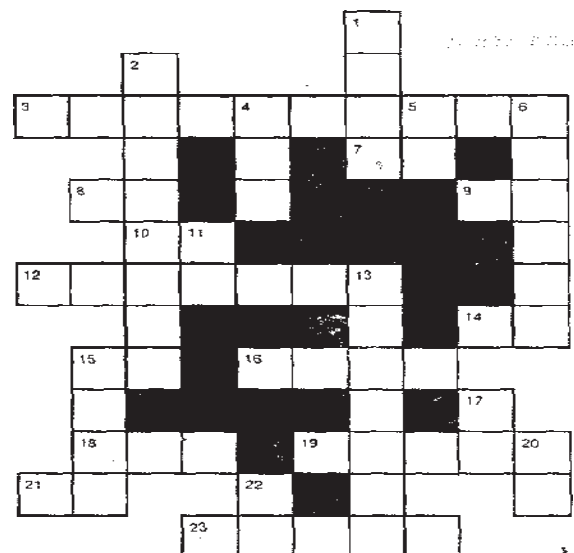
Team 1

S	T	T	E	S	U	H	C	A	S	S	A	M	T	R	S	M	Z	A	O	U	R
R	E	O	S	K	C	I	K	P	L	B	V	R	I	V	A	V	E	M	A	A	W
A	I	N	R	O	F	I	L	A	C	U	A	Z	X	Y	S	R	G	N	I	A	K
N	O	T	N	O	F	I	H	A	W	N	A	B	S	T	M	E	O	N	E	R	C
S	O	U	T	H	D	A	K	A	O	T	A	N	E	J	J	O	N	E	R	O	S
M	A	R	Y	L	A	N	D	L	M	I	N	W	N	O	N	R	S	L	I	U	T
O	P	U	T	A	H	R	S	T	L	N	U	E	J	V	T	G	O	F	S	U	N
A	K	R	L	S	B	C	D	R	E	T	F	C	I	J	K	A	R	A	X	O	L
S	O	A	A	I	N	A	V	L	Y	S	N	N	E	P	M	D	S	N	O	P	E
R	W	K	E	H	C	S	R	N	A	G	I	H	C	I	M	N	A	E	T	U	R
B	E	A	T	C	E	W	Y	O	M	I	N	G	V	S	A	X	Y	S	Y	A	H
E	N	U	K	L	M	N	A	H	M	I	H	E	R	C	A	R	T	I	N	H	D
N	O	R	T	H	D	A	K	O	M	I	A	N	A	G	L	B	N	I	D	H	D
S	R	I	R	U	D	S	S	I	M	I	T	A	A	I	S	A	A	S	I	K	R
N	E	W	H	A	M	P	S	H	I	R	E	B	N	O	M	O	R	A	E	O	L
X	G	I	P	P	I	S	S	I	S	I	M	I	V	A	V	W	N	S	L	L	A
Y	O	C	I	X	E	M	W	E	N	D	E	L	A	W	A	R	E	A	Z	O	A
X	N	I	S	N	O	C	S	I	W	R	T	S	A	N	A	T	N	O	M	C	N
T	T	U	C	I	T	C	E	N	N	O	C	S	I	O	N	I	L	L	I	X	D

Team 2

ACROSS

3. The state where the Gold Rush started in 1848
7. Abbreviation for the Blue Grass State
8. Abbreviation for the smallest state
9. Abbreviation for Louisiana
10. Abbreviation for New Jersey
12. Home state of the Atlanta Braves
14. Abbreviation for the state where the U.S. Constitution was signed
15. Post office abbreviation, for Mississippi
16. The state that is “round on the ends and high in the middle”
18. Abbreviation for Nevada

19. ___ Carolina or ___ Dakota
 21. Post office abbreviation for 15 DOWN
 23. Second-largest state

DOWN

1. New
 2. State where Abe Lincoln lived as an adult
 4. Abbreviation for Florida
 5. Abbreviation for 1 DOWN
 6. The forty-ninth state
 11. Abbreviation for junior
 13. The Grand Canyon State
 15. Abbreviation for Minnesota
 17. Post office abbreviation for Montana
 20. Post office abbreviation for the fiftieth state
 22. Abbreviation for Maine

(Лунає аудіозапис однієї з пісень Britney Spears)

Round 7. A Literary Competition

Leader 2: Name as many English and Ukrainian writers and poets as you can.

Event host 1: Guess the name of the famous writer or poet and say what you know about him.

Ведучий зачитує уривки з вірші та прози і учасники груп стараються відгадати поета чи письменника

– “My heart’s in the Highlands, my heart is not here ....”

– “Oliver was so small that ...”

– “The prince had a dream...”

– “In my mind’s eye, Horatio. ...”

– “Learn a plenty of foreign, but don’t forget your own.” (T.G.Shevchenko).

– “Should old acquaintance be forgot ....) (R. Burns)

– “After the woe and grief of the world

– Oh! To see the boundary of Montgomeryshire...” (Ch. Dickens)

– “Як дитиною бувало, упаду, собі на лихо...)

– “When friendship or Love? Our sympathies move...” (G.G.Byron)

Leader 2: Read and recite poems (a favourite poem for reciting)

(The song “Auld Lang Syne” by R. Burns is played)

Round 8. Translation Competition

“Do you know English proverbs?”

Учасникам пропонуються англійські прислів’я до яких потрібно підібрати українські або російські еквіваленти.

Leader 1: Give the Ukrainian equivalents to the following English proverbs and idiomatic expressions. Translate them into Ukrainian.

- To be born with a silver spoon in one’s mouth.
- To make a mountain out of a molehill
- One’s heart sank to one’s boots.
- To use s sledge hammer to crack a nut.
- To put the cart before the horse.
- To let the cat out of the bag.
- An apple a day keeps a doctor away.
- Pronunciation Competition

Учасникам гри пропонуються англійські прислів’я, які потрібно швидко з правильною вимовою вимовляти.

Leader 2: Pronounce such proverbs correctly and as quickly as possible:

Early to bed, early to rise	Don’t trouble, trouble
makes a man healthy,	until trouble troubles
wealthy and wise.	you.

(Bach “Haricorde aria” is played)

Round 9. “Countries and Cities”

Leader 1: Define which cities belong to such countries as:

England Scotland the USA Canada Australia New Zealand

Toronto, Auckland, Boston, Glasgow, Brisbane, Sydney, Chicago, Birmingham, Winnipeg, Manchester, London, New York

Leader 2: Match country and its capital:

Canada	Belfast
Australia	Ottawa
New Zealand	Washington
England	Cardiff
Scotland	Canberra
Wales	London
Northern Ireland	Edinburgh
The USA	Wellington

(Music of “Minuet” is played)

Гра з гостями.

Leader 2: This is a crossword about Australian things.

ACROSS

3. Bruce is the traditional name for an, Australian____(3)

4. In Australia you can eat ants that taste of _____ (5)

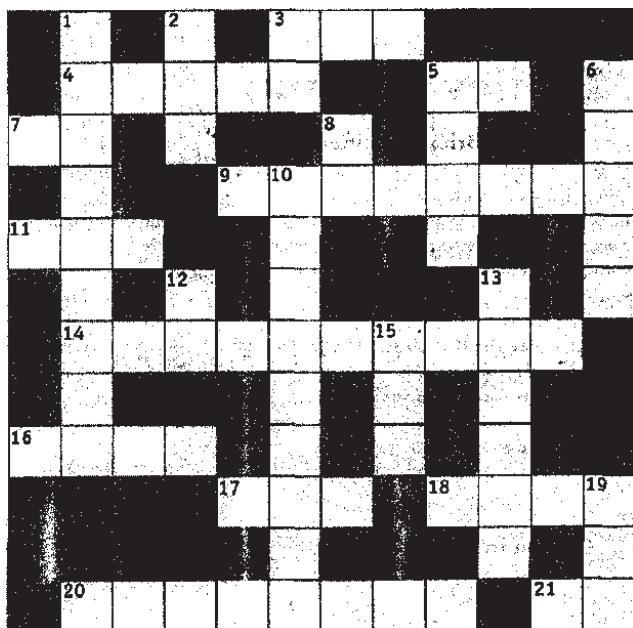
5. “No, thank you. Pavlova is too sweet for _____.

7. To _____ from London to Sydney, you have to fly for 21 hours (2)

9. An Australian animal that jumps a lot ____ (8)
 11. Pavlova is fattening for someone on a diet (3)
 14. Someone from Australia is an _____ (10)
 16. Pies aren't _____ healthy (4)
 17. Australia usually _____ the cricket against England (3)
 18. You can eat meat pies on top of ____ (4)
 20. Australians often do this because it's hot enough to eat outside (8)
 21. A German but _____ Australian (2)

DOWN

1. It's on the outside of Lamington Cake (9)
 2. "I wouldn't like to eat a honey _____. Yuck!" (3)
 3. "I ate a witchetty grub. It was as big as _____ finger." (2)
 5. It's inside Australian pies (4)
 6. The colour of Vegemite (5)
 8. Australians eat Vegemite _____ toast (2)
 10. Witchetty grubs are _____ food (9)
 12. Pavlova _____ a meringue with fruit and cream (2)
 13. The wife of a _____ first made Lamington Cake (6)
 15. Everyone thinks that there are a _____ of dangerous animals in Australia but actually not many people get hurt (3)
 19. Everyone in Australia wears lots of cream and hats to protect them from the _____ (3)

Event host 2: Dear friends! Our school English party is coming to the end. We have had many competitions and quizzes.

Event host 1: We have learned much interesting about English-speaking countries. We've enjoyed ourselves listening to pop-music, playing games and singing. The teams have been doing their best to become winners. We thank you and wish you good luck!

Event host 2: The prize for winner is ... and the winners of "Brain ring" are ... So, let's congratulate them all! We hope you have learned many useful things and improved your knowledge in English. We hope you have had a good time at our party. Our best wishes to you all!

Event host 1: Boys and girls! Study English and you'll be lucky, wealthy, and wise! All doors will be opened to you. You will be always treated with respect.

Враховуючи вікові та психологічні характеристики учнів, їх емоційну активність, прагнення до конкретної діяльності та добре розвинену механічну пам'ять школярів, учитель заздалегідь планує та організовує проведення даного свята. Працюючи з учнями, вчитель готує їх до участі в даному заході, удосконалюючи їхню вимову, правопис, соціокультурні знання, розучуючи пісні та джазові ритми, навчаючи учнів поводитися на сцені та вирішуючи інші організаційні питання.

Висновки та перспективи досліджень.

Таким чином, вихованню повинні сприяти не тільки окремі заходи, які проводяться після уроків, а й сам навчальний процес. Адже тісний зв'язок навчання і виховання допомагає розвитку естетичних смаків і світогляду учнів, стимулюванню дітей до активності, відповідальності, виразності, артистичності, а також підтримує мотивацію до оволодіння іноземною мовою в цілому. Разом з тим лишається за межами дослідження та потребує подальших розвідок такі питання як розробка методики використання індивідуальних та групових завдань для естетичного виховання учнів старшої школи ЗНЗ.

REFERENCES

Виховання естетичної культури школярів: навч. Посібник (1998). Київ (Виховання естетичної культури школярів: навч. Посібник (1998). / І.А. Зязюн, Н.Є. Миропольська, Л.О. Хлебнікова та ін. К.: ІЗМН).

Moral'no-estetichni poglyadi V.O.Suxomlins'kogo (1980). Kyiv (Зязюн І.А. (1980). Морально-естетичні погляди В.О.Сухомлинського / І.А. Зязюн, Є.Г. Родчанін. К.: Товариство "Знання").

Kirilo Stecenko: Spogadi, listi, materiali (1981). Kyiv (Кирило Стеценко: Спогади, листи, матеріали (1981). Упор. Є.Федотов. К.: МузичнаУкраїна).

English after classes: Metod. posib. dlyapozakl. robotinapochatkovometapinavchannya u zagal'noosvitnijskoli (2016). Kharkiv (Калініна Л.В. English after classes: Метод. посіб.

для позакл. роботи на початковому етапі навчання у загальноосвітній школі (2016). Кн. 3 \ Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2016).

Pedahohyka yskusstva. Vydet, vedat y tvoryt : knyha dlia uchytel'ei obshcheobrazovatelnykh uchrezhdenyi (2012). Moskva (Неменский Б.М. Педагогика искусства. Видеть, ведать и творить: книга для учителей общеобразовательных учреждений (2012). Москва : Просвещение).

Teatralna pedahohika (1996). Kyiv (Театральна педагогіка. К. : Лібра).

AESTHETIC EDUCATION OF SENIOR SCHOOL STUDENTS THROUGH ENGLISH EXTRACURRICULAR ACTIVITIES

Tetiana Kyrdan, Lyudmila Titorenko

Abstract

The article deals with the problem of aesthetic education of senior school students, which provides the development of creatively active personality, who can fully perceive the beautiful, harmonious and perfect in the environment. Therefore, modern school channels its efforts to ensure the aesthetic education of the pupils, creating pedagogical conditions that enhance aesthetic education of the learners. Since ancient times, aesthetic education has occupied a prominent place in the process of shaping personal and cultural identity. The ability to feel, perceive, understand, realize, and create beautiful things are specific manifestations of spiritual and cultural maturity of a person whose aesthetic perception and sense is shaped and developed throughout the life. One of the ways to enhance the development of aesthetic values and perception is through engaging learners in extracurricular activities. The latter enable students to expand cultural horizons and world view as well as enhance creative thinking. Extracurricular work deepens sociocultural knowledge as well as adds to the FL communication skills of the learners. Pupils who have failed, for various reasons, to realize their creative potential in the classroom, can do when engaged in extracurricular work due to the atmosphere of trust, mutual understanding, cooperation and mutual created. The authors offer a practical guide to an extracurricular activity in English for senior schoolers. The purpose of this activity is to improve pupils' communication skills, enhance aesthetic sensitivity and motivation for learning a foreign language.

Keywords: aesthetic education, aesthetic sense, extracurricular work, upbringing, senior school pupils.

BIOS

Tetiana Kyrdan, Foreign Language Teacher of Zhytomyr Agrotechnical Vocational College, Zhytomyr, Ukraine. Her areas of research interests include Foreign Language (English), English for Specific Purposes.

Email: tanyakirdan2018@gmail.com

Lyudmyla Titorenko, German Language Teacher of Sadkivska Secondary School, Zhytomyr, Ukraine. Her areas of research interests include Foreign Language (English), Foreign Language (German).

Email: tlv2505@gmail.com